

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	15
İNGİLİZCE-TÜRKÇE ÇEVİRİLER	17
GİRİŞ	21

BİRİNCİ BÖLÜM

YÜZLEŞME HAKKI

I. HAKKIN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	25
II. HAKKIN AMACI, İÇERİĞİ VE KAPSAMI	32
A. Amerikan Ceza Muhakemesi Hukukunda Tanık ve Tanıklık	36
a. Tanık Türleri.....	37
b. Tanıklıkta Usul	41
(1) Tanıkların Çağrılması.....	41
(2) Tanıkların Yemin Etmesi	43
(3) Tanıklıktan Çekinme.....	45
i. Genel Olarak	45
ii. <i>Nemo Tenetur</i> Nedeniyle Çekinme	46
iii. Devlet Sırrı Nedeniyle Çekinme	49
(4) Tanıkların Duruşmada Dinlenmesi	50
(5) Tehlike Altındaki Tanıkların ve Kırılgan Mağdurların Dinlenmesi	53
i. Genel Olarak	53
ii. Tanığın Kimliğinin Sanıktan Gizlenmesi ve Yüzleşme Hakkı	58
iii. Tanığın Görünümünün Değiştirilmesi ve Yüzleşme Hakkı.....	63
B. Amerikan Ceza Muhakemesi Hukukunda Çapraz Sorgu	69
C. Birleşik Devletler Yüksek Mahkemesi İçtihatlarında Yüzleşme Hakkı	78
a. Birleşik Devletler Yüksek Mahkemesi	78
b. <i>Hearsay</i> Kuralı	81
c. <i>Ohio v. Roberts</i>	83
d. <i>Crawford v. Washington</i>	88
e. <i>Davis v. Washington</i>	93

f. Bilirkişi Raporları ve Yüzleşme Hakkı İlişkisine Dair Birleşik Devletler Yüksek Mahkemesi İçtihatları	98
(1) Melendez-Diaz v. Massachusetts	99
(2) Bullcoming v. New Mexico	101
(3) Williams v. Illinois	102
(4) Smith v. Arizona	106
(5) Ara Değerlendirme	108
III. HAKTAN FERAGAT EDİLMESİ VE HAKKIN KAYBEDİLMESİ	112
A. Yüzleşme Hakkından Feragat	112
a. Sanığın Hazır Bulunma Hakkı ve Yüzleşme Hakkı	113
b. Hazır Bulunma Hakkından Feragat Edilmesi	115
c. Şüphelinin/Sanığın Video Konferans Yoluyla Hazır Bulunması	118
B. Yüzleşme Hakkının Kaybedilmesi	119
IV. TANIĞIN DİNLENMESİNDE ALTERNATİF YÖNTEMLER VE YÜZLEŞME HAKKI	122
A. Tanığın Duruşmadan Önce Dinlenmesi: Duruşma Öncesi Yeminli İfade (<i>Deposition</i>)	122
B. Çocuk Tanıkların Tanıklığında Usul	124
a. Yasal Çerçeve	125
b. Yüzleşme Hakkına İlişkin İçtihatlar	130
(1) Coy v. Iowa	130
(2) Maryland v. Craig	132
C. Yetişkin Tanıkların Ses ve Görüntü Aktarımı Yoluyla Dinlenmesi	137
a. Yasal Çerçeve	137
b. Yüzleşme Hakkına İlişkin Yaklaşımlar	139
(1) İstisnai Durumlar Testi: <i>United States v. Gigante</i>	140
(2) Craig Testi: <i>United States v. Yates</i>	144
(3) Yüksek Mahkeme'nin <i>Crawford</i> İçtihadı Sonrası Durum	149
V. HAKKIN YORUMLANMASI VE KONUMLANDIRILMASI	158
A. İspat Hukukunun Bir Parçası Olarak Yüzleşme Hakkı	158
B. Hükümeti Sınırlama Aracı Olarak Yüzleşme Hakkı	160
C. Sanığa Tanınan Bir Usul Hakkı Olarak Yüzleşme Hakkı	162
D. Tanıklara Getirilen Bir Yükümlülük Olarak Yüzleşme Hakkı	164
E. Türk Hukukunda Yüzleşme Hakkının Konumu	165

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA
YÜZLEŞME HAKKININ GÖRÜNÜMLERİ

I. YÜZLEŞME HAKKININ TÜRK HUKUKUNDAKİ YÜZLEŞME BENZERİ UYGULAMALARDAN FARKI	177
A. Yüzleştirme	177
a. Yetkili Mercii	177
b. Yüzleştirme İşleminde Amaç ve Uygulama Koşulları	178
c. Yüzleştirme İşlemi ve Yüzleşme Hakkı	183
(1) Soruşturma Evresinde Şüpheli-Tanık Yüzleşmesi ve Yüzleşme Hakkı	183
(2) Kovuşturma Evresinde Şüpheli-Tanık Yüzleşmesi ve Yüzleşme Hakkı	188
B. Teşhis	194
a. Yetkili Mercii	196
b. Teşhis İşleminde Amaç ve Uygulama Koşulları	197
c. Teşhis İşleminde Müdafinin Konumu	198
d. Teşhis İşlemi ve Yüzleşme Hakkı	202
II. TÜRK CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA TANIK VE TANIKLIK	205
A. Tanık Türleri	205
a. Genel Kabul	205
b. Tanık-Bilirkişi Ayrımı	207
c. Yüzleşme Hakkı Bağlamında Türk Hukukunda Tanık	211
B. Tanıklıkta Usul	214
a. Tanıkların Çağırılması	214
b. Tanıkların Yemin Etmesi	216
c. Tanıklıktan Çekinme	217
(1) Genel Olarak	217
(2) <i>Nemo Tenetur</i> Nedeniyle Kısmi Çekinme	219
(3) Devlet Sırrı Nedeniyle Çekinme	219
d. Tanıkların Dinlenmesi: Dinlemeye Yetkili Mercii ve Dinleme Öncesi İşlemler	223
e. Tanığın Dinlenmesinde Alternatif Yöntemler	229
(1) Tanığın Erken Dinlenmesi	230
i. Keşif Sırasında Dinleme	230
ii. Naip Hâkim veya İstinabe Yoluyla Dinleme	236
iii. Erken Dinleme ve Yüzleşme Hakkı	238

iv. Tanığın Önceki İfadesinin Okunması ve Tek Delil Sorunu	240
(2) Aynı Anda Görüntülü ve Sesli İletişim Tekniğinin Kullanılması Suretiyle Dinleme	243
(3) Bazı Çocukların ve Yetişkin Mağdurların Dinlenmesinde Usul	245
(4) Tehlike Altındaki Tanıkların Dinlenmesinde Usul	255
(5) Tanığın Dinlenilmesinden Vazgeçilmesi ve Tek Delil Sorunu.....	265
(6) AİHM'in Üç Aşamalı Testi Işığında Ara Değerlendirme	267
i. Ölüm Nedeniyle Duruşmada Dinlenemeyen Tanıklar: <i>Al-Khawaja Başvurusu</i>	274
ii. Korku Nedeniyle Duruşmada Dinlenemeyen Tanıklar: <i>Tahery Başvurusu</i>	276
iii. Sanığın Yüzleştirme Talebinin Reddedilmesi ve İstinabe Yolunun Tercih Edilmesi Nedeniyle Duruşmada Dinlenemeyen Tanıklar: <i>Faysal Pamuk Başvurusu</i>	280
iv. AİHM'in İzinde AYM ve Yargıtay Uygulaması	288
f. Tanığa Soru Sorulması.....	293
III. TÜRK CEZA MUHAKEMESİ HUKUKUNDA YÜZLEŞME HAKKI İLE BAĞLANTILI SANIK HAKLARI	296
A. Sanığın Delilden Haberdar Edilmesi	296
B. Sanığın Hazır Bulunması.....	299
a. Hazır Bulunma “Yükümlülüğünü” Esneten Haller	303
(1) Hazır Bulunma Yükümlülüğünün Yargılamanın Tamamı İçin Esnetilmesi	304
i. Sanık Hakkında Verilecek Hükmün Niteliği Nedeniyle Yükümlülüğün Esnetilmesi	304
ii. Sanığa Uygulanacak Yaptırımın Niteliği Nedeniyle Yükümlülüğün Esnetilmesi	305
iii. Basit Yargılama Usulü	306
(2) Hazır Bulunma Yükümlülüğünün Sorgu Sırasında Esnetilmesi	309
i. Gelmeyen Sanık Hakkında Delillerin Ortaya Konulması	310
ii. Sanığın Sorgusunun İstinabe Suretiyle Gerçekleştirilmesi	312
(3) Hazır Bulunma Yükümlülüğünün Sorgu Sonrasında Esnetilmesi	315
i. Sanığın Mahkemeden Uzaklaşması	315
ii. Sanığın Duruşmadan Bağışık Tutulması	316
(4) Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Yükümlülüğünü Esneten Tüm Hallere İlişkin Tablo	321
b. Hazır Bulunma “Hakkına” İstisnalar	323

(1) Aynı Anda Görüntülü ve Sesli İletişim Tekniğinin Kullanılması Suretiyle Sorgu ve Duruşmalara Katılım	324
i. Yasal Çerçeve ve Amaç.....	324
ii. AİHM Uygulaması.....	329
iii. AİHM'in İzinde AYM ve Yargıtay Uygulaması.....	331
(2) Hastalık veya Disiplin Önlemi ya da Zorunlu Diğer Nedenlerle Yargılamanın Yapıldığı Yargı Çevresi Dışındaki Bir Hastahane veya Tutukevine Nakledilmiş Olan Sanığın Duruşmaya Getirilmemesi	342
(3) Sanığın Suç Ortağı ya da Tanığın Dinlenmesi Sırasında Mahkeme Salonundan Çıkarılması	348
(4) Sanığın Davranışları Nedeniyle Duruşma Salonundan Çıkarılması.....	350
(5) Sanığın Duruşmada Fiziken Hazır Bulunma Hakkına İstisna Teşkil Eden Tüm Hallere İlişkin Tablo.....	352
C. Sanığın Soru Sorması.....	353
DEĞERLENDİRMELER VE SONUÇ.....	363
I. DEĞERLENDİRMELER	363
A. Genel Değerlendirme	363
B. Sanık-Tanık Yüzleşmesine Atfedilen Anlam Bağlamında Değerlendirme.....	367
C. Tanık ve Tanıklık Kavramlarının Kapsamı Bağlamında Değerlendirme	370
D. Tanığın Dinlenmesinde Kabul Edilen Alternatif Yöntemler Bağlamında Değerlendirme	372
E. Sanığın Duruşmada Hazır Bulunma Hakkı Bağlamında Değerlendirme	376
II. SONUÇ	380
KAYNAKÇA	385
BASIL ESERLER	385
MEVZUAT VE İLİŞKİLİ BELGELER	393
İÇTİHATLAR	394
TÜRK MAHKEMELERİNİN İÇTİHATLARI	394
AMERİKAN MAHKEMELERİNİN İÇTİHATLARI	397
AİHM İÇTİHATLARI.....	398
ELEKTRONİK KAYNAKLAR	400